

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1643
Toplantı Tarihi/Sayısı : 22.8.2024/44
Karar Numarası : 2024/781
Başvuran : C. Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Akhisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, belindeki rahatsızlık ve iskelet bozukluğu sorununa ilişkin sağlık raporları bulunmasına rağmen 7 aydır hastaneye sevkini yapılmaması sebebiyle mağduriyet yaşadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

a. 6 yıldır belinde fitik ve kayma, omuriliğinde ise iskelet bozukluğu rahatsızlığı olduğunu, buna ilişkin sağlık raporlarının bulunduğunu,

b. Akhisar Mustafa Kirazoğlu Hastanesinde kendisine doğru tanı konulmadığını ve doğru tedavi uygulanmadığını, bu durumu Akhisar Mustafa Kirazoğlu Hastanesi Başhekimliği, Akhisar Cumhuriyet Başsavcılığı, Manisa İl Sağlık Müdürlüğüne şikayet etmesine rağmen kendisine yardımcı olunmadığını ve bilgi verilmediğini,

c. Tedavi olmazsa sakat kalacağını, sağlık sorunları nedeniyle merdiven çıkamadığını ve ağrıdan yatamadığını, 7 aydır hastaneye sevkini yapılmadığını iddia etmektedir.

3. Muhatap Akhisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın Kuruma geldiği 21/4/2021 tarihinden itibaren 25 defa Kurum revirinde muayene edildiği,

b. 28/7/2021, 6/8/2021, 29/11/2021, 3/12/2021, 3/1/2022, 16/5/2022, 20/6/2022 tarihlerinde Akhisar Devlet Hastanesi Beyin Cerrahi Polikliniğine,

c. 24/8/2021 tarihinde Akhisar Devlet Hastanesi Ortopedi Polikliniğine,

ç. 31/12/2021 tarihinde Akhisar Devlet Hastanesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Polikliniğine sevk edilerek gerekli muayenelerin yapıldığı ve ilaçların reçete edildiği,

d. Başvuranın sağlık sorunları ile ilgili gerekli tüm tetkik ve tedavilerin özenle yerine getirildiği belirtilmiştir.

4. Muhatabın cevabi yazısına karşı başvuran tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinde: "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz ...*" hükmü yer almaktadır.

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi şöyledir: "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.*"

7. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön inceleme yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir: "*Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.*"

9. Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın, iddia ve talepleri konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

12. Devletlerin işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin pozitif yükümlülükleri mahpusların sağlık hakkına ilişkin korumayı kapsamaktadır. Bu çerçevede mahpusların alıkonulmanın doğasından kaynaklanan zorlukların dışında zorluk ve sıkıntı yaşamaması, insan onuruna uygun bir şekilde sağlıklarının korunması ve gereken tedavi hizmetlerine tam ve zamanında erişebilmesi gerekmektedir (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi [AİHM], *Kudla/Polonya*, B. No: 30210/96, 26/10/2000, para. 94). Bu doğrultuda mahpusun sağlık hizmetlerine erişiminin engellenmesi kötü muamele yasağı bağlamında incelenebilecek bir iddia olarak değerlendirilmektedir. Öte yandan AİHM, tıbbi bakımın eksik veya yetersiz olduğunun belirlenmesi hususunda bilirkişi raporu gibi delillere yeteri kadar atıfta bulunulmasını aramaktadır (AİHM, *Krivolapov – Ukrayna*, B. No: 5406/07, 2/10/2018, para. 76).

13. Avrupa İşkence ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesine (CPT) göre, mahpusların gözetim altında buldukları süre boyunca, tutukluluk sürelerinden bağımsız olarak her zaman bir doktora erişimlerinin bulunması gereklidir. Sağlık hizmetleri, doktora danışma talepleri gereksiz gecikme olmadan karşılanacak şekilde düzenlenmelidir (3. Genel Rapor [CPT/Inf (93) 12], para. 34).

14. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "*Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri*" başlıklı 71'inci maddesinin birinci fıkrası: "*Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koşullarında tedavi ettirilir.*" hükmünü içermektedir.

15. Başvuran kendisine doğru tanı konulmadığını ve doğru tedavi uygulanmadığını, 7 aydır hastaneye sevkini yapılmadığını iddia etmektedir. Muhatap Kurum tarafından başvuranın sağlık sorunları ile ilgili gerekli tüm tetkik ve tedavilerin özenle yerine getirildiği, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlandığı sağlık hizmetlerinden aynı şekilde yararlandığının muayene ve tedavi kayıtlarından anlaşıldığı belirtilmiştir.

16. Muhatap Kurum cevabi yazı ekinde sunulan sağlık dosyası evrakları incelendiğinde; başvuranın muhatap Kuruma geldiği 21/4/2022 tarihinden itibaren 25 kez Kurum revirinde, 17 kez hastanede muayene edildiği; beyin cerrahi, ortopedi, fiziksel tıp ve rehabilitasyon polikliniklerine belirli aralıklarla sevkini sağlandığı, muayene ve tetkiklerin yapılarak adına reçete düzenlendiği lüzum halinde *nonsteroid antiinflamatuar ilaçlar* (NSAİİ) ve egzersiz önerildiği görülmüştür. Dolayısıyla başvuranın sağlık hizmetlerine erişiminin sağlandığı değerlendirilmiştir.

17. Sonuç olarak başvuranın iddiaları, muhatap Kurumun cevabı ve sağlık dosyası evrakları incelendiğinde kötü muamele yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

22/8/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye